

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Den Haag
T.a.v.
Postbus 12655
2500DP Den Haag

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon

Onze referentie
160359

Olonummer
5342565

Bijlagen
0

Datum 13 november 2020
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Gegevens beschermd(e) monument(en)

Naam Kurhaus
Adres Gevers Deynootplein 30
Postcode/plaats 2586CK 's-Gravenhage
Gemeente/provincie 's-Gravenhage; Zuid-Holland;
Monumentnummer 17514

Geacht college,

Op 27 augustus 2020 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning niet te verlenen. In onderstaande motivering licht ik dit nader toe.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

Het plan betreft het realiseren van een glazen aanbouw (serre) tegen de plint van de landzijde van het Kurhaus.

Motivering

Het Kurhaus is een uniek voorbeeld van badplaatsarchitectuur in Nederland. Het langwerpige gebouw werd uitgevoerd in neo-renaissance architectuur. Het gebouw heeft twee belangrijke gevels: de westgevel aan de zeezijde en de oostgevel aan de landzijde.

De gevel aan de landzijde kent een zorgvuldige compositie die opgebouwd is uit een plint met arcades, een verhoogde beletage, vervolgens drie bouwlagen die geleed worden door pilasters van de kolossale orde en een kroonlijst.

Het plan voorziet in het plaatsen van een aanbouw van glas over de gehele breedte van de plint van de rechtervleugel aan de landzijde.

Door deze aanbouw zal de plint van de rechtervleugel aan het zicht onttrokken worden. Hoewel het voorstel is om de aanbouw in glas uit te voeren leert de ervaring dat een glazen aanbouw in de praktijk niet dusdanig transparant is als op tekening lijkt. Door de spiegeling van het glas en het feit dat de aanbouw gevuld zal worden met meubilair zal de aanbouw beleefd worden als een bouwvolume dat voor de plint geplaatst is. Dit bouwvolume verstoort de zorgvuldige compositie van deze gevel doordat de plint met arcades – een belangrijk en dragend element in de compositie- niet meer zichtbaar is.

Gelet op bovenstaande concludeer ik dat het voorziene plan een te grote aantasting van de monumentale waarde van het Kurhaus tot gevolg heeft.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de minister van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

adviseur architectuurhistorie